

’09

Pohjolan Voima
toimintakertomus ja tilinpäätös

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus 2009	3
Tilinpäätös 2009	10
Tuloslaskelma	10
Tase	11
Rahoituslaskelma	12
Tilinpäätösperusteet	13
Tuloslaskelman liitetiedot	15
Taseen liitetiedot	18
Osake-erittely	31
Ehdotus vuosituloksen kirjaamiseksi	32
Tilintarkastuskertomus	33

Toimintaympäristö

Vuonna 2009 Suomen sähkön kulutus oli 80,8 TWh (87,2 TWh vuonna 2008). Sähköä tuotettiin Suomessa 68,7 (74,5) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 12,0 (12,8) TWh. Tuonti Virosta supistui mutta tuonti Venäjältä kasvoi uuteen ennätykseen. Taantuma vähensi sähkön käyttöä teollisuudessa varsinkin alkuvuoden aikana.

Vuonna 2009 Pohjoismaiden yhteenlasketut vesivarat olivat keskimääräistä alhaisemmat. Nord Poolin fyysisen sähkökaupan volyymi oli 287 TWh, kun se vuonna 2008 oli 298 TWh. Nord Poolin systeemihinnan vuosikeskiarvo oli 35,02 (44,73) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan 36,98 (51,02) euroa megawattitunnilta.

Vuonna 2009 päästöoikeuden hinta pysyi suhteellisen vakaana verrattuna aikaisempiin vuosiin. Päästöoikeuden markkinahinta vaihteli vuoden aikana 8,20 eurosta 15,87 euroon.

Pohjolan Voiman sähkön ja lämmön tuotanto

Vuonna 2009 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 28,3 (27,4) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 21,9 (22,2) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkaille olivat 15,0 (15,2) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajille olivat 6,9 (7,0) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 5,8 (4,6) TWh ja tuonti Virosta 0,6 (0,6) TWh. Lämmön toimitukset olivat 5,8 (5,8) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 51,1 (52,5) prosenttia. Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,5 (14,4) TWh, josta Pohjolan

Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,2 (8,1) TWh. Olkiluodon laitosyksiköiden keskimääräinen käyttökerroin oli 96,0 (95,3) prosenttia ja yhteenlaskettu vuosituotanto oli käyttöhistorian paras.

Vesivoiman osuus 1,6 (2,2) TWh oli 5,5 (7,9) prosenttia sähkön hankinnasta.

Lauhdevoimaa Pohjolan Voima tuotti 2,7 (2,1) TWh, mikä oli 9,6 (7,8) prosenttia sähkön hankinnasta. Lauhdevoiman tuotanto kasvoi Ruotsin ydinvoimalaitosten pitkityneiden vuosihuoltojen ja keskimääräistä vähäsateisemmän vuoden vuoksi. Sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 3,1 (3,4) TWh.

Pohjolan Voiman sähkön hankinta (GWh)

	2005	2006	2007	2008	2009
Ydinvoima	14 218	14 268	14 386	14 380	14 452
Vesivoima	1 788	1 429	1 782	2 171	1 551
Yhteistuotanto	2 975	3 734	3 739	3 436	3 090
Lauhdevoima	765	5 459	4 040	2 122	2 709
Tuulivoima	27	27	28	60	108
Tuonti Virosta	0	0	452	595	580
Sähkön osto	4 852	4 868	4 239	4 614	5 775
Yhteensä	24 625	29 785	28 666	27 377	28 266
Liikevaihto (M euroa)	601	888	766	919	988

Kristiinankaupungin ja Vaasan Vaskiluodon öljylauhdelaitosten sekä Kotkan Mussalon maakaasulauhdelaitoksen reservikapasiteettikäytöstä tehtiin Fingrid Oyj:n kanssa tehoreservilain loppujalle 28.2.2011 saakka ulottuva sopimus. Mussalon maakaasulaitoksesta tehtiin 27,3 miljoonan euron

arvonalennuskirjaus, koska laitoksella ei nähdä tulevaisuudessa polttoaineen korkean hinnan vuoksi muuta kuin reservikapasiteettikäyttöä. Mussalon maakaasulaitoksen kirjanpitoarvo oli vuoden 2009 lopussa 7,6 miljoonaa euroa.

Kotkassa sijaitseva Mussalon hiilivoimalaitos siirrettiin keväällä pitkäaikaiseen säilöntään.

Nokian Lämpövoima Oy ja Fortum Power and Heat Oy (Fortum) sopivat joulukuun lopussa, että Fortum ostaa Nokian Lämpövoiman Nokian voimalaitoksen ja siihen liittyvän liiketoiminnan. Kauppa pantiin täytäntöön 25.1.2010. Nokian Lämpövoima teki Nokian laitoksesta 16,0 miljoonan euron arvonalennuskirjauksen vuonna 2009. Voimalaitoskaupan yhteydessä sovittiin, että Pohjolan Voima Oy ostaa kaikki Fortumin omistamat Nokian Lämpövoiman osakkeet.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 890,1 (767,9) miljoonaa euroa.

Teollisuuden Voima investoi OL3-projektiin 749,5 (537,0) miljoonaa euroa, OL3-projektiin liittyviin alue- ja infrastruktuuritöihin 6,1 (13,9) miljoonaa euroa ja 40,7 (36,9) miljoonaa euroa OL1- ja OL2-laitosyksiköiden vuosihoitojen yhteydessä tehtyihin laitosmuutoksiin ja -parannuksiin. PVO-Vesivoima Oy jatkoi Iijoen vesivoimalaitosten perusparannusohjelmaa investoimalla 6,0 miljoonaa euroa Haapakosken ja Maalimaan muutostöihin. PVO Innopower Oy sai tilikaudella valmiiksi yhteensä 30 MW nearshore tuulivoimapuiston II-vaiheen rakentamisen Kemian Ajokseen, josta vuoden 2009 investointiosuus oli 2,0 miljoonaa euroa.

Biovoimalaitoksiin investoitiin 76,0 (116,2) miljoonaa euroa. Keravan Lämpövoima Oy:n biovoimalaitos otettiin tuotannolliseen käyttöön 30. marraskuuta 2009. Kaukaan Voima Oy:n biovoimalaitoksen rakentaminen jatkui Lappeenrannassa UPM-Kymmene Oyj:n Kaukaan tehdasalueella. Voimalaitoksen käyttö alkoi lokakuun lopussa ja se valmistuu helmikuussa 2010.

Muut investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

OL3:n suunnittelu, asiakirjojen viranomaiskäsitteleminen, rakentaminen sekä laitteiden valmistus ja asennus jatkuivat. Reaktorin suojarakennuksen kaasutiiveyden varmistavan te-

räsvuorauksen katto eli kupoliosa nostettiin paikalleen. Laitte- ja komponenttitoimitukset Olkiluotoon jatkuivat. Reaktorilaitoksen pääkomponentteja, paineastia, neljä höyrystintä ja paineistin, toimitettiin Olkiluotoon ja pääkiertoputkien valmistus jatkui Ranskassa. Turbiinilaitoksen asennustyöt saatettiin loppusuoralle. Olkiluoto 3 -projektin työmaan henkilömäärä vuoden lopussa oli noin 4 000 henkilöä.

Pohjolan Voima Oy on hallituksen vuonna 2003 tekemän päätöksen mukaisesti sijoittanut OL3-projektiin vuosina 2004–2009 yhteensä 453,0 (392,7) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat 24,0 (vuonna 2008 22,2 ja vuonna 2007 17,9) miljoonaa euroa, josta valtaosa käytettiin ydinjätehuoltoon. Teollisuuden Voiman maksuosuus julkisia reaktoriturvallisuus- ja ydinjätehuoltotutkimusohjelmia rahoittavalle Valtion ydinjätehuoltorahastolle oli 3,1 (2,9) miljoonaa euroa.

Vuonna 2008 käynnistettyä tuulivoiman meriperustustekniikan kehitysprojektia jatkettiin. Kemi Ajokseen nykyisen tuulivoimapuiston edustalle mereen suunniteltiin ja rakennettiin 3 MW:n meritulivoimalaan soveltuva koeperustus. Projektin tavoitteena on löytää jääolosuhteita kestävä perustusratkaisu, joka on hyödynnettävissä laajoissa teollisen mittakaavan meritulivoimapuistoissa. Perustuksen kestävyyttä ja toimivuutta testataan ja seurataan mittauksin ympärivuotisesti vähintään yhden talvikauden yli. Perustus voidaan hyödyntää testijakson jälkeen tuulivoimalan perustuksena. Projektista on kirjattu tilikaudella 1,6 miljoonaa euroa tutkimuskuluina ja 1,0 miljoonaa euroa on aktivoitu taseeseen.

Pohjolan Voima on viime vuosina selvittänyt biopolttoaineiden käytön tehostamismahdollisuuksia sekä biopolttoaineiden ja kivihiihen yhteiskäyttöä nykyisissä hiilikattiloissa.

Kristiinan voimalaitokselle haetaan ympäristölupaa, joka mahdollistaisi vaiheittain toteutettavan biopolttoaineiden lisäyksen. Ympäristölupahakemus jätettiin marraskuussa. Biopolttoainetta poltettaisiin ensin rinnakkaispolttona hiilikattilassa, ja myöhemmin lisäksi uudessa monipolttoainekattilassa. Kotkan Mussalo 2 -voimalaitoksen vastaavanlainen monipolttoainekattilaa koskeva YVA-selostus valmistui

marraskuussa. Kristiinan hiililaitokseen suunnitellaan myös kaasutinlaitosta, joka käyttäisi biopolttoainetta ja turvetta.

Monipolttoainevoimalaitoksen (MFC) kehittämistä on jatkettu yhdessä Helsingin Energian kanssa. Laitoksen toteutettavuusselvitysraportti valmistuu vuoden 2010 alussa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1 141 henkilöä (vuonna 2008 1 128 ja vuonna 2007 1 090). Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 65,4 miljoonaa euroa (vuonna 2008 62,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 57,5 miljoonaa euroa).

Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 81 henkilöä (vuonna 2008 77 ja vuonna 2007 74). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 6,9 miljoonaa euroa (vuonna 2008 6,3 miljoonaa euroa ja vuonna 2007 5,5 miljoonaa euroa).

Henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 44,7 (44,7) vuotta. Henkilöstöstä 80 (79) prosenttia oli miehiä.

Ympäristö

Kaikilla Pohjolan Voiman voimalaitoksilla on voimassa olevat ympäristöluvut. Monen lämpövoimalaitoksen ympäristönsuojelulain edellyttämä ympäristöluvan uusiminen on edelleen kesken pitkistä lupakäsittelyistä ja valitusmenettelyistä johtuen. Näillä laitoksilla noudatetaan olemassa olevaa lainsäädäntöä ja vanhaa ympäristölupaa.

Konsernin ympäristöasioiden hallinta perustuu ISO 14001 -standardin mukaisiin sertifoituihin ympäristöjärjestelmiin. Vuoden 2009 aikana ei tapahtunut ympäristön kannalta merkittäviä poikkeamia ympäristöohjelman sitoumuksista. OL3-projektin rakentamisvaiheen toiminnot kuuluvat sertifoidun ympäristöasioiden hallintajärjestelmän piiriin.

Vesistöjen säännöstely ja voimalaitosten käyttö oli lupaehtojen mukaista lukuun ottamatta Maalismaan vesivoimalaitosta, missä uusitun luvan mukainen yläaltaan alaraja alittui heinäkuussa 2009 hetkellisesti käytönvalvontajärjestelmän virheen vuoksi. Alituksesta ei aiheutunut vahinkoa rantakiinteistöille ja järjestelmävirhe on korjattu. Kemijoen ja Iijoen vesistöjen sekä merialueen kalakantojen ylläpitämiseksi istutettiin 2,8 (2,8) miljoonaa kalaistukasta.

Valtioneuvosto hyväksyi useita vuosia valmistellut vesipuidedirektiivin edellyttämät vesienhoitosuunnitelmat. Ii- ja Kemijoen suunnitelmat edellyttävät vaelluskalojen palauttamista. Suunnitelmat heijastunevat aikaa myöten kalatalous-

velvoitteisiin, mutta eivät vaikuta merkittävästi vesivoiman tuotannon edellytyksiin.

Uusittu patoturvallisuuslaki astui voimaan lokakuussa 2009. Muutokset selkeyttävät turvallisuusvalvontaa.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalain piiriin. Tuotannosta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt kasvoivat edellisvuoteen verrattuna lauhdevoimalaitosten suuremman tuotannon vuoksi. Osakkaille toimitetun, itse tuotetun sähkön ja lämmön hiilidioksidipäästöt olivat 4,2 (3,6) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 3,5 (2,8) miljoonaa tonnia.

Typenoksidien päästöt kasvoivat, mutta rikkidioksidipäästöt pysyivät lähes ennallaan ja hiukkaspäästöt vähenivät. Rikkidioksidipäästöt olivat 3,4 (3,4) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 5,7 (5,3) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,3 (0,4) tuhatta tonnia.

Lämpövoimatuotannon sivutuotteena syntyvä lento- ja pohjatuhka sekä savukaasujen rikinpoistossa syntyvä kipsi aiotaan rekisteröidä EY:n REACH-asetuksen (*Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*) mukaan. Sivutuotteiden kuuluminen REACH:n piiriin ei ole täysin selvää niiden jätestatuksen vuoksi, mutta rekisteröinnin tekeminen edistää tulevaisuudessa näiden tuotteiden hyötykäyttöä. REACH-rekisteröinti yli 1 000 tonnia vuodessa tuotettavalle aineelle on tehtävä 1.12.2010 mennessä.

IE-direktiiviehdotus (teollisuuspäästöt) sisältää kompromisseja ja vanhoille voimalaitoksille on sallittu pidempiä siirtymäaikoja tiukempiin päästörajoihin. Direktiivi saataan hyväksyä jo vuonna 2010. Uudet tiukemmat päästöraajat koskisivat olemassa olevia voimalaitoksia siten vuodesta 2016 alkaen. Direktiiviehdotus sisältää lisäksi huomattavia kiristyksiä päästöjen tarkkailuvaatimuksiin.

Pohjolan Voimalla eikä sen tytär- tai osakkuusyhtiöillä ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. Teollisuuden Voima raportoi ydinvoimatuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvv.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöt-

tömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu. Kukin yksikkö on vastuussa omaan toimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja raportoinnista.

Toimintasuunnitelmia laadittaessa arvioidaan tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Toiminnasuunnittelun yhteydessä kerätään vastuualueiden riskit, joista konsolidoidaan ensin liiketoiminta-alueiden riskit ja sitten niistä konsernitason riskit.

Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana, jossa vaikutusta ei arvioida euromääräisenä. Riskit on luokiteltu toimintaympäristöön, toimintamalliin, sisäisiin prosesseihin, voimalaitosinvestointeihin sekä henkilöstöön ja osaamiseen liittyviksi riskeiksi.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta konsernin vakuutuspolitiikan mukaisiin vakuutuksiin sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät OL3-projektin valmistumiseen. Laitosyksikön valmistuminen on viivästynyt ja tuotantokäytön aloitus siirtyy vuoteen 2012. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista Teollisuuden Voima on vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Rahoitusmarkkinoiden epävarma tilanne on nostanut yleisesti yrityslainojen rahoitusmarginaaleja, mikä vaikuttaa uusien lainojen kustannuksiin.

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikauden aikana ei ostettu uusia yhtiöitä eikä myyty konserniin kuuluvia yhtiöitä.

Pohjolan Voima Oy on ollut vastaanottavana yhtiönä tytäryhtiöiden PVO-Kiinteistöt Oy:n ja Raahen Voima Oy:n sulautumisessa.

Nokian voimalaitoskaupan täytäntöönpanon yhteydessä 25.1.2010 Pohjolan Voima Oy osti kaikki Fortumin omistamat Nokian Lämpövoiman osakkeet (19,9 %), minkä jälkeen Pohjolan Voima Oy omistaa kaikki Nokian Lämpövoiman osakkeet.

Talous

Pohjolan Voima toimii omakustannuseriaa. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskejä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla ja johdannaispimuksilla. Korkoriskin hallinta perustuu rahoituspolitiikassa määriteltyyn nettovelan keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa kuin euroissa, valuuttariski poistetaan johdannaispimuksin.

Likviditeetin hoitamiseen konsernilla oli yhteensä 1 300 (1 300) miljoonan euron kotimaiset yritystodistusohjelmat, joista käyttämättä oli yhteensä 911 (861) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia luottositoumuksia oli vuoden lopussa nostamatta 2 002 (1 785) miljoonaa euroa.

Teollisuuden Voima perusti kesäkuussa 2 miljardin suuruisen joukkovelkakirjalainaohjelman (EMTN), joka on listattu Luxemburgin pörssiin. Yhtiö laski ohjelman puitteissa liikkeeseen 750 miljoonan euron määräisen 7 vuoden mittaisen joukkovelkakirjalainan. Sekä lainalla että ohjelmalla on Fitch Ratingsin luokitus A- (vakaat näkymät). Lainasta saatavat varat Teollisuuden Voima käyttää yleisiin rahoitustarpeisiin. Lisäksi Teollisuuden Voima on laskenut liikkeeseen EMTN-ohjelman puitteissa NOK 550 miljoonan, SEK 650

miljoonan ja SEK 600 miljoonan määräiset ns. *private placement* -lainat.

Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä. Korollinen nettovelka oli vuoden lopussa 3 389,5 (2 596,6) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut.

Konsernilla on seuraavat luottokelpoisuusluokitukset:

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Pohjolan Voima Oy		
Japan Credit Rating Agency	AA	
Teollisuuden Voima Oyj		
Japan Credit Rating Agency	AA	
Fitch Ratings	A-	F2

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 22,4 (25,8) prosenttia. Omavaraisuutta laskettaessa ei laskennallisen verovelan oleteta realisoituvan.

Konsernin tulos oli -59,3 (-27,6) miljoonaa euroa. Omakustannusperiaatteesta johtuen tytäryhtiöiden tilikauden tulos on pääsääntöisesti nolla. Kun tytäryhtiöiden poistoerojen muutokset purettiin konsernissa tilikauden tulokseen ja laskennalliseen verovelkaan, tappiota aiheutui 18,0 (25,6) miljoonaa euroa. Voimalaitosten arvonalennuskirjauksia tehtiin yhteensä 43,3 miljoonaa euroa.

Osakepääoma ja osakeannit

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat annit:

- G6-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 26 853 kappaletta merkintähintaan 1,504 miljoonaa euroa suunnattuna Kemira Oyj:lle ja 18 507 kappaletta merkintähintaan 1,036 miljoonaa euroa suunnattuna Porin kaupungille
- G9-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 220 000 kappaletta merkintähintaan 12,320 miljoonaa euroa suunnattuna UPM-Kymmene Oyj:lle
- K3-sarjan osakepääoman korotus (23.3.2009) 187 500 kappaletta merkintähintaan 10,500 miljoonaa euroa suunnattuna Etelä-Suomen Voima Oy:lle.

Pohjolan Voima Oy:n omistajat (yleisomistus)

	Omistus-%	Omistus-%
Osakas	31.12.2008	31.12.2009
EPV Energia Oy	7,331	7,239
Etelä-Suomen Voima Oy	2,325	2,812
Helsingin kaupunki	0,800	0,790
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4,182	4,130
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	3,908	3,933
Kokkolan kaupunki	2,515	2,483
Kymppivoima Oy	8,863	8,752
Oy Metsä-Botnia Ab	1,513	0,344
M-real Oyj	2,473	2,442
Myllykoski Oyj	0,839	0,829
Oulun kaupunki	1,873	1,849
Outokumpu Oyj	0,087	0,086
Oy Perhonjoki Ab	2,606	2,574
Porin kaupunki	1,817	1,845
Rautaruukki Oyj	0,022	0,022
Stora Enso Oyj	15,006	14,819
UPM-Kymmene Oyj	41,837	43,072
Vantaan Energia Oy	0,317	0,313
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,687	1,666

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2009 hallituksen varsinaiseksi jäseniksi valittiin johtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), johtaja Juha Vanhainen (Stora Enso Oyj), strategiajohtaja Hannu Anttila (Metsäliitto-konserni), toimitusjohtaja Tapani Kurkela (Oulun Energia), johtaja Jyrki Mäki-Kala (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Kari Rämö (Kymenlaakson Sähkö Oy), johtaja Tapani Sointu (UPM-Kymmene Oyj), ja toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy).

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 23.3.2009 Tapio Korpeinen valittiin puheenjohtajaksi ja Juha Vanhainen varapuheenjohtajaksi. Hallitus kokoontui 14 (16) kertaa vuon-

na 2009. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut diplomi-insinööri Timo Rajala.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

AREVA-Siemens-konsortio (Laitostoimittaja) toimitti joulukuussa 2008 kansainväliselle kauppakamarille (ICC) välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus on noin 1 miljardia euroa. Noin puolet tästä liittyy lisäkustannuksiin, joiden Laitostoimittaja väittää aiheutuneen viivästyksestä. Muilta osin korvausvaatimus koskee OL3-laitossopimuksen mukaisia maksueriä, jotka Teollisuuden Voiman näkemyksen mukaan eivät vielä olleet erääntyneet maksettavaksi. Teollisuuden Voima on todennut Laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi ja toimittanut huhtikuussa 2009 ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa. Teollisuuden Voiman vaade on määrältään noin 1,4 miljardia euroa.

Teollisuuden Voima on lisäksi osapuolena toisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyt voivat jatkua usean vuoden ajan. Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Valtion ja PVO-Vesivoiman välinen sopimus valtion vesivoiman käyttöoikeudesta Iijoen neljään vesivoimalaitokseen päättyi vuoden 2005 lopussa. Jatkosopimusta ei syntynyt ja PVO-Vesivoima pysyi Pohjois-Suomen ympäristölupavirastoa myöntämään pysyvän käyttöoikeuden valtion vesivoimaan. Ympäristövirasto myönsi toukokuussa 2008 PVO-Vesivoimalle pysyvän käyttöoikeuden ja määräsi korvaukseksi 2,25 miljoonaa euroa. Valtio valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätös pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole lainvoimainen. Korvauksen maksusta ei ole kirjattu varausta. Valituksilla ei ole vaikutusta Iijoen voimalaitosten toimintaan.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto päätti alkuvuonna 2007 Kierikin ja Maalismaan vesivoimalaitosten minimijuokutusmäärien muuttamisesta. Yksityishenkilö valitti Maalismaasta Vaasan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus antoi 12.5.2009 päätöksen, jolla se vahvisti Pohjois-Suomen

ympäristölupaviraston 19.1.2007 antaman päätöksen. Lupamuutosten saatua lainvoiman koko Iijoen voimalaitosketjua voidaan käyttää aiempaa tehokkaammin.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry. ja Porin ympäristöseura valittivat Porin Prosessivoima Oy:n joulukuussa 2006 saamasta uuden voimalaitoksen ympäristöluvasta. Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi lokakuussa 2008 suurimman osan valituksista, mutta tiukensi ympäristölupaehtoja. Porin Prosessivoima jätti vuonna 2009 hallinto-oikeuden ympäristölupamuutoksia koskevasta päätöksestä valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Korkein hallinto-oikeus kumosi 23.12.2009 antamassa päätöksessään kaksi Vaasan hallinto-oikeuden ympäristölupamuutosta koskevaa päätöstä ja hyväksyi meluntarkkailua koskevan ympäristölupamuutoksen.

Tulevaisuuden näkymät

EU:n päästökauppajärjestelmän uusiminen kolmannelle kauppakaudelle (2013–2020) jatkui. Päästöoikeuksien huutokaupan menettelytavat ja säännöt pitäisi saada valmiiksi vuoden 2010 puoliväliin mennessä. Ensimmäiset huutokaupat on tarkoitus järjestää vuonna 2011. Maksuttomien päästöoikeuksien jakoon liittyvä toimialojen (mm. lämmöntuotanto) *benchmarking* jatkuu ainakin vuoden 2010 ajan.

YK:n ilmastokokouksessa Kööpenhaminassa ei saatu aikaiseksi oikeudellisesti tai poliittisesti sitovaa ja yksimielistä sopimusta. Kokouksen tulos ei antanut perusteita syventää EU:n kasvihuonekaasupäästöleikkausta 20 prosentista 30 prosenttiin ja siirtyä suurempaan maksullisten päästöoikeuksien osuuteen kaudella 2013–2020.

Suomen tulee kesäkuun 2010 loppuun mennessä raportoida komissiolle, kuinka uusiutuvan energian 38 prosentin tavoitteeseen päästään. TEM:n uusien laskelmien mukaan Suomi jää vuonna 2020 noin 34 prosenttiin nykyisillä ohjauksineilla. Uusiutuvan energian syöttötariffien rakennetta ja suuruutta pohtinut työryhmä esitti, että Suomessa otetaan tuulivoimalle käyttöön markkinaehtoinen syöttötariffi vuoden 2010 alusta. Tariffin valmistelu jatkuu työ- ja elinkeinoministeriössä sekä valtiovarainministeriössä. Todennäköisesti syöttötariffi voisi olla valmis käyttöönotettavaksi vasta vuoden 2011 alusta.

Vuonna 2009 EU-tasolla kiihtyi keskustelu uusien ja mahdollisesti sitovien energiatehokkuustavoitteiden käyttöönotosta ja tarpeellisuudesta. Energiayhtiöt, mukaan lukien Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöt ovat, laajasti liittyneet

elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvään energiantuotannon toimenpideohjelmaan. Vapaaehtoisoppimukset auttavat energia-alaa osoittamaan, ettei energiatehokkuuden edistäminen vaadi uusia säädöksiä tai veroja.

Syyskuussa 2009 voimaan astuneen EU:n sähkön sisämarkkinadirektiivin omistuksen eriyttämisvaatimusten mukaisesti Pohjolan Voima käynnisti omistamiensa kantaverkko-yhtiö Fingrid Oyj:n osakkeiden myynnin. Direktiivin asettama määräaika omistajärjestelyille on maaliskuu 2012. Omistuksen järjestelyprosessi jatkuu vuonna 2010.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus antoi Kollaja-hankkeesta kaksi erillistä lausuntoa. Natura-lausunnossaan ympäristökeskus katsoi, että Kollaja-hanke heikentää merkittävästi niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Pudasjärven alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. YVA-selostusta ympäristökeskus piti monilta osin riittämättömänä ja puutteellisena. Viranomaisen näkemät puutteet selvitetään vuoden 2010 aikana.

Vesilain uudistus etenee eduskunnan käsittelyyn keväällä 2010. Kiistelty luvan myöntämisen ehdoton este ratkaistaisiin niin, että yhteiskunnan kannalta tärkeissä hankkeissa valtioneuvosto antaisi lausunnon hankkeen yleisestä merkityksestä.

Teollisuuden Voima jätti valtioneuvostolle huhtikuussa 2008 periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalai-

tosyksikön (OL4) rakentamisesta. Periaatepäätöshakemus on Teollisuuden Voiman näkemyksen mukaan kaikilta osin valmis päätöksen tekoon. Valtioneuvoston ja eduskunnan odotetaan käsittelevän periaatepäätöshakemus vuonna 2010. Teollisuuden Voima jatkaa OL4-hankkeen valmistelua ja laitosvaihtoehtojen soveltuvuus selvityksiä vuoden 2010 aikana.

Oulun kaupunki on saanut ympäristöluvan Laanilan Voima Oy:n voimalaitosalueelle rakennettavalle jätteenpolttolaitokselle. Suunnittelu laitoksen rakentamiseksi ja liittämiseksi Laanilan Voiman höyryverkostoon on käynnissä. YVA-selostus Laanilan Voiman oman uuden biopolttoainekattilan rakentamisesta on luovutettu yhteysviranomaiselle ja lausunto siitä saadaan helmikuussa 2010. Hankkeen toteuttaminen ja lopullinen mitoitus päätetään jätteenpolttolaitoksen valmistuttua.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31. joulukuuta 2009 on 78 068 317,25 euroa, josta tilikauden tulos on -48 644 391,01 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Tilinpäätös 2009

Tuloslaskelma

1 000 euroa • 1.1.–31.12.		Konserni		Emoyhtiö	
		2009	2008	2009	2008
Liikevaihto	(1)	988 094	919 005	560 740	509 786
Valmistus omaan käyttöön		30 151	29 338	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	22 450	29 135	2 458	1 917
Materiaalit ja palvelut	(3)	-610 563	-569 583	-268 148	-244 090
Henkilöstökulut	(4)	-80 181	-78 156	-9 163	-7 986
Poistot ja arvonalentumiset	(5)	-142 450	-87 306	-44 144	-985
Liiketoiminnan muut kulut	(6)	-252 280	-255 354	-281 980	-251 040
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		5 192	7 576	-	-
Liiketulos		-39 587	-5 346	-40 237	7 602
Rahoitustuotot ja -kulut	(7)	-40 377	-47 980	-8 665	-15 204
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-79 964	-53 326	-48 902	-7 602
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			-	271	83
Tuloverot	(8)	9 193	14 132	-13	-87
Vähemmistön osuus		11 518	11 574	-	-
Tilikauden tulos		-59 253	-27 620	-48 644	-7 606

Tase

		Konserni		Emoyhtiö	
1 000 euroa • 31.12.		2009	2008	2009	2008
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	(9)	39 329	53 837	590	921
Aineelliset hyödykkeet	(10)	4 173 688	3 440 366	2 005	2 177
Sijoitukset	(11)				
Osuudet saman konsernin yrityksissä		-	-	1 206 252	1 164 522
Muut sijoitukset		503 199	475 078	290 593	305 892
		4 716 216	3 969 281	1 499 440	1 473 512
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	(12)	271 724	259 395	-	-
Pitkäaikaiset saamiset	(13)	9 515	8 789	6 693	7 789
Lyhytaikaiset saamiset	(14)	233 887	201 089	97 999	106 217
Rahoitusarvopaperit	(15)	2 700	230 350	2 700	42 750
Rahat ja pankkisaamiset		189 921	58 982	83 195	55 071
		707 747	758 605	190 587	211 827
		5 423 963	4 727 887	1 690 027	1 685 339
VASTATTAVAA					
Oma pääoma (16)					
Osakepääoma		61 089	60 327	61 089	60 327
Ylikurssirahasto		387 663	387 663	384 194	384 194
Käyttörahasto		547	547	547	547
Arvonkorotusrahasto		218 644	218 644	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		101 828	77 229	101 828	77 229
Edellisten tilikausien tulos		60 056	87 677	24 885	32 491
Tilikauden tulos		-59 253	-27 620	-48 644	-7 606
		770 574	804 467	742 543	765 826
Vähemmistöosuus		382 340	343 595	-	-
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero		-	-	855	1 126
Pakolliset varaukset					
Muut varaukset	(17)	493	539		-
Vieras pääoma					
Laskennallinen verovelka	(18)	61 016	70 244	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma	(19)	3 311 463	2 616 156	696 511	695 192
Lyhytaikainen vieras pääoma	(20)	898 077	892 886	250 118	223 195
		4 270 555	3 579 286	946 629	918 387
		5 423 963	4 727 887	1 690 027	1 685 339

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Liiketoiminta				
Liiketulos	-39 587	-5 346	-40 237	7 602
Oikaisut liikutulokseen	1) 136 960	69 593	44 045	850
Käyttöpääoman muutos	2) -42 475	-55 176	6 918	1 467
Maksetut korot	-45 726	-49 847	-33 603	-27 795
Saadut korot	20 521	15 218	13 080	17 975
Saadut osingot	2 199	2 993	1 684	1 800
Muut rahoituserät	-17 040	493	-294	-221
Maksetut verot	-36	-4	-29	-
Liiketoiminnan rahavirta	14 816	-22 075	-8 436	1 677
Investoinnit				
Ostetut tytäryhtiöt	-	-943	-85 592	-95 564
Muiden osakkeiden ostot	-11	-487	-	-258
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-898 132	-786 985	-232	-1 232
Investointeihin saadut avustukset	-	4 817	-	-
Muiden osakkeiden myynnit	432	10 564	-	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	15 698	89 796	162	488
Lainasaamisten lisäys(-) tai vähennys(+)	-24 762	-20 287	15 300	-9 700
Investointien rahavirta	-906 774	-703 525	-70 362	-106 266
Rahoitus				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 433 029	1 130 804	41 320	328 808
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-735 832	-108 722	-40 000	-103 500
Korollisten saamisten lisäys(-) tai vähennys(+)	1 097	5 143	1 097	5 169
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys(+) tai vähennys(-)	21 330	-192 187	38 995	-66 769
Maksullinen osakeanti	75 625	85 371	25 360	37 382
Rahoituksen rahavirta	795 248	920 408	66 772	201 091
Rahavarojen muutos				
Tytäryhtiöfuusioissa siirtyneet rahavarat	-	-	100	-
Rahavarat 1.1.	289 332	94 525	97 821	1 320
Rahavarat 31.12.	192 621	289 332	85 895	97 821
1) Oikaisut liikutulokseen				
Poistot ja arvonalentumiset	142 450	87 306	44 144	985
Pysyvien vastaavien myyntivoitot(-) tai -tappiot(+)	-298	-10 136	-99	-135
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista	-5 192	-7 576	-	-
	136 960	69 593	44 045	850
2) Käyttöpääoman muutos				
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) tai vähennys(+)	-12 329	-51 453	-	-
Korottomien saamisten lisäys(-) tai vähennys(+)	-31 860	-37 121	7 505	-22 902
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+) tai vähennys(-)	1 759	34 133	-587	24 368
Varausten muutos	-46	-736	-	-
	-42 475	-55 176	6 918	1 467

Tilinpäätösperusteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Pohjolan Voima Oy (0210161-4, Helsinki) on Pohjolan Voima -konsernin emoyhtiö.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai jossa sillä muutoin on kirjanpitolain 1. luvun 5 §:n ja 6 §:n mukainen määräysvalta.

Poikkeuksen edelliseen muodostaa Powest-konserni. Sitä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska Pohjolan Voima omistaa ainoastaan sen emoyhtiön K-sarjan osakkeita, joilla ei ole osinko-oikeutta.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät tilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen asti.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tuotannollisten tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kokonaan kohdistettu pyysiin vastaaviin. Kohdistettu konserniaktiiva poistetaan ao. hyödykkeen poistosuunnitelman mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuus

Vähemmistöosuudet on erotettu tilikauden tuloksesta ja poistoerojen muutoksesta, konsernin omasta pääomasta ja kertyneistä poistoeroista sekä esitetty tuloslaskelmassa ja taseessa omana eränään.

Poistoero

Poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut poistoeron muutos on jaettu tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Tuloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyrietyksen tuloksesta ja poistoerojen muutoksesta verovelalla vähennettynä. Taseessa esitetään osakkeiden arvona osuus osakkuusyrietyksen omista pääomista ja verovelalla vähennetyistä kertyneistä poistoeroista.

Osakkuusyrietysten tulos esitetään ennen liikevoittoa omalla tuloslaskelman rivillä.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset velat ja saamiset sekä vastuusi-toumukset on arvostettu Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin tai sopimuskurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu kurssieroiksi tuloslaskelmaan.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintameno- on suunnitelman mukaisilla poistoilla ja saaduilla avustuksilla vähennettynä. Vesivoiman rakennuksiin ja patorakenteisiin on tehty vuosina 1992 ja 1993 arvonkorotuksia, jotka sisältyvät tasearvoihin. Arvonkorotuksista ei ole tehty poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Suunnitelman mukaisiksi pitoajoiksi on määritelty:

- vesivoimalaitoksille 40–80 vuotta
- ydinvoimalaitoksille 10–61 vuotta
- lauhdevoimalaitoksille 25 vuotta
- prosessivoimalaitoksille 4–33 vuotta
- tuulivoimalaitoksille 10–20 vuotta
- voimajohdoille 30 vuotta
- muille pysyville vastaaville 3–40 vuotta.

Poistosuunnitelmaa toteutettaessa on lisäksi otettu huomioon laitosten vuotuiset käyttömäärät.

Voimalaitosten poistamatonta hankintamenoa kirjataan arvonalennuksena kuluksi, jos sen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi poistamatonta hankintamenoa pienempi. Tilikaudella 2009 on kirjattu arvonalennuskirjaus kahdesta voimalaitoksesta. Mussalon maakaasulaitoksella (MU2) ei nähdä tulevaisuudessa polttoaineen korkean hin-

nan vuoksi muuta kuin reservikapasiteettikäyttöä. Nokian laitoksen osalta arvonalennuskirjaus perustuu liiketoiminnan kaupassa sovittuun luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella hankintameno, joka sisältää hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Jos vaihto-omaisuuden todennäköinen hankintameno on tilinpäätöspäivänä alkuperäistä hankintamenoa pienempi, erotusta ei omakustannuseriaatteesta johtuen kirjata kuluksi.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnetty alennukset. Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Tutkimus- ja kehityskulut

Tuotantotoimintaan liittyvät tutkimus- ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöissä eläketurva on järjestetty suomalaisessa vakuutusyhtiössä.

Tuloverot

Veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat arvioidut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisen verovelan muutos. Laskennalliset verovelat on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa.

Päästöoikeudet

Hankitut päästöoikeudet kirjataan hankintahintaan ja ne esitetään taseen aineettomissa oikeuksissa. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan

hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan varaus puuttuville päästöoikeuksille käyttäen päästöoikeuksien markkina-arvoa pakollisiin varauksiin. Päästöoikeuksien myynnit sisältyvät liikevaihtoon (muu myynti) ja päästöoikeuskulut sisältyvät Materiaalit ja palvelut -kuluryhmään.

Vuonna 2007 Pohjola Voima -konsernissa tehtiin etukäteen päästökauppakaudelle 2008–2012 päästöoikeuksien ja päästövähennemien SWAP-kauppoja. SWAP-kaupalla tarkoitetaan päästöoikeuden (EUA) myyntiä ja samanaikaista päästövähennemän (CER) ostoa eli EUA-yksikön vaihtamista vastaavaan määrään CER-yksiköitä. Vuonna 2009 konsernissa päätettiin purkaa etukäteen tehdyt SWAP positiot tekemällä vastakkaiset kaupat vuosille 2010–2012.

Rahoitusvälineiden arvostus

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit koostuvat likvideistä lyhyen koron sijoitusrahasto-osuuksista ja rahoituslaitosten sijoitustodistuksista. Rahoitusarvopaperit arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa. Ne sisältyvät rahoituslaskelmassa likvideihin rahavaroihin.

Johdannaisten käsittely

Vaihtuvakorkoisten lainojen korkosidonnaisuusaikaa on pidennetty koronvaihto-, korkokatto- ja korkolattiasopimuksilla. Näihin sopimuksiin liittyvät korot on tilinpäätöksessä jaksotettu suoriteperusteisesti ja ne on esitetty nettomääräisinä korkokulujen pääryhmässä. Korko-optioiden preemiosuus on jaksotettu optioiden voimassaoloajalle.

Johdannaisopimukset, niiden nimellisarvot ja käyvät arvot on eritelty liitetiedoissa.

Valuuttajohdannaiset ovat termiinisopimuksia, joilla valuuttamääräiset raaka-ainehankinnat on käännetty euro-määräisiksi. Johdannaisista syntyneillä kurssieroilla on oikaistu vastaavia hankintamenoja.

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(1) Liikevaihto				
Tuotetun sähkön myynti	552 483	495 262	418 849	383 219
Tuotetun lämmön myynti	173 860	155 398	135 127	121 361
Muu myynti	261 751	268 345	6 764	5 206
	988 094	919 005	560 740	509 786
(2) Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot	327	10 203	58	135
Vuokratuotot	2 970	2 927	1 470	1 513
Valtakunnallinen reservikapasiteettikorvaus	13 118	9 880	-	-
Muut tuotot	3 935	4 768	930	269
Sähkön tuotannon tuki	2 099	1 358	-	-
	22 450	29 135	2 458	1 917
(3) Materiaalit ja palvelut				
Polttoaineet	247 183	247 003	-	-
Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	316 963	326 600	268 148	244 069
Ostot tilikauden aikana	564 146	573 603	268 148	244 069
Varastojen muutos	-12 508	-52 998	-	-
Ulkopuoliset palvelut	58 926	48 978	-	21
	610 563	569 583	268 148	244 090

Päästöoikeudet

	2009		2008	
	CO ₂ -tonnia	1000 euroa	CO ₂ -tonnia	1000 euroa
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	2 791 251		2 416 977	
Konserniyhtiöiden yhteenlasketut päästömäärät	3 466 375		2 789 661	
Konserniyhtiöiden hallinnassa olevat päästöoikeudet	3 674 888		2 935 573	
Konsernin ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit	686 273	11 700	843 935	18 880
Konsernin ulkopuoliset päästöoikeusostot	1 448 404	20 588	1 362 531	28 160

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(4) Henkilöstökulut ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä				
Palkat ja palkkiot				
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	1 804	1 675	919	878
Muut palkat	63 624	61 138	6 029	5 444
	65 428	62 814	6 948	6 322
Eläkekulut	11 817	10 431	1 882	1 294
Muut henkilösivukulut	2 936	4 912	333	370
	14 753	15 343	2 215	1 664
Henkilöstökulut yhteensä	80 181	78 156	9 163	7 986
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana				
Toimihenkilöt	903	888	81	76
Työntekijät	238	240	-	1
Yhteensä	1 141	1 128	81	77
Joidenkin konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien ja eräiden muiden eläkeiäksi on sovittu 60–62 vuotta.				
(5) Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	199	122	-	-
Liikearvo	50	55	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	2 754	2 381	186	146
Rakennukset ja rakennelmat	17 430	15 120	43	42
Koneet ja kalusto	71 962	64 643	368	350
Muut aineelliset hyödykkeet	5 323	3 404	-	-
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista	44 733	1 582	43 100	-
Sijoitukset	-	-	447	447
	142 450	87 306	44 144	985
(6) Liiketoiminnan muut kulut				
Energian ostot	28 349	35 581	273 610	243 732
Osuus omistusyhteisyritysten tuloksista	-5 192	-7 576	-	-
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	36 493	33 746	152	286
Vuokrat	26 113	31 953	1 989	1 953
Kiinteistöverot	9 970	9 403	66	64
Muut	151 356	144 673	6 163	5 005
	247 088	247 778	281 980	251 040
Tilintarkastajan palkkiot				
PricewaterhouseCoopers Oy:				
Tilintarkastuspalkkiot	292	283	92	85
Veroneuvonta	1	5	-	3
Tilintarkastajan lausunnot	7	10	1	-
Muut palvelut	260	105	181	-
	560	404	274	88

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(7) Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Omistusyhteisyrittäyksiltä	-	-	1 683	1 798
Muilta	516	1 194	1	2
	516	1 194	1 684	1 800
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	10 375	13 085
Omistusyhteisyrittäyksiltä	74	149	74	149
Muilta	7 858	13 761	117	268
	7 932	13 911	10 566	13 502
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	1 669	3 470
Omistusyhteisyrittäyksiltä	-	251	-	251
Muilta	6 908	4 410	77	976
	6 908	4 662	1 746	4 697
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	14 840	18 572	12 312	18 199
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-10 604	-19 509
Muille	-55 733	-67 747	-12 057	-15 694
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-55 733	-67 747	-22 661	-35 203
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-40 377	-47 980	-8 665	-15 204
Erään Muut korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssieroja netto	-1	-170	-9	89
(8) Tuloverot				
Tilikauden verot	34	36	14	26
Edellisten tilikausien verot	2	63	-1	61
Laskennallisen verovelan muutos	-9 229	-14 230	-	-
	-9 193	-14 132	13	87

Taseen liitetiedot

(9) Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Liikearvo	Yhteensä
Konserni					
Hankintameno 1.1.	32 152	65 803	116	539	98 611
Lisäykset	16 912	336	84		17 332
Vähennykset	-28 276	-2			-28 279
Siirrot tilien välillä		1 072	-151		921
Hankintameno 31.12.	20 788	67 209	50	539	88 586
Kertyneet poistot 1.1.	-929	-43 489	-	-356	-44 774
Väh. ja siirtojen kertyneet poistot		1	-		1
Tilikauden poistot	-199	-4 235	-	-50	-4 484
Kertyneet poistot 31.12.	-1 128	-47 723	-	-406	-49 257
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	19 660	19 486	50	133	39 329
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	31 223	22 315	116	183	53 837
Hankintamenoa vähentävät saadut avustukset	29				29
Emoyhtiö					
Hankintameno 1.1.	327	2 065	-	-	2 392
Hankintamenojen lisäys fuusiosta	5	-	-	-	5
Lisäykset	-	38	-	-	38
Vähennykset	-299	-	-	-	-299
Siirrot tilien välillä	-	112	-	-	112
Hankintameno 31.12.	33	2 215	-	-	2 248
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 472	-	-	-1 472
Tilikauden poistot	-	-186	-	-	-186
Kertyneet poistot 31.12.	-	-1 658	-	-	-1 658
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	33	557	-	-	590
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	327	594	-	-	921

Päästöoikeudet 31.12.2009:

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy päästöoikeusvarallisuutta konsernissa 16 834 tuhatta euroa.

Konsernin hallussa on taseen ulkopuolista päästöoikeusvarallisuutta yhteensä 2 740 tuhatta euroa (217 295 tonnia hiilidioksidia).

Taseen liitetiedot

(10) Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Konserni						
Hankintameno 1.1.	46 878	514 653	2 030 177	317 699	1 963 338	4 872 745
Lisäykset	275	7 961	19 913	1 748	859 746	889 643
Vähennykset	-17	-1 096	-21 991	-13	-1 853	-24 971
Siirrot tilien välillä		32 716	55 891	8 848	-98 375	-921
Hankintameno 31.12.	47 136	554 234	2 083 990	328 281	2 722 855	5 736 497
Kertyneet poistot 1.1.	-	-216 151	-1 181 668	-34 560	-	-1 432 379
Väh. ja siirtojen kertyneet poistot	-	1 020	6 503	13	-	7 537
Tilikauden poistot	-	-20 272	-109 163	-8 532	-	-137 967
Kertyneet poistot 31.12.	-	-235 403	-1 284 328	-43 078	-	-1 562 809
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	47 136	318 831	799 663	285 204	2 722 855	4 173 688
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	46 878	298 502	848 509	283 139	1 963 338	3 440 366
Hankintamenoon sisältyvät arvonkorotukset 31.12.		66 296		198 849		265 145
Tuotannon koneet ja laitteet 31.12.			717 290			717 290
Hankintamenoa vähentävät saadut avustukset		1 593	7 846	94		9 533

Aktivoidut rakennusaikaiset korot

1 000 euroa	Muut pitkävai- kutteiset menot	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Konserni						
Hankintameno 1.1.	3 530	31 564	117 092	2 609	126 125	280 920
Lisäykset	-	-	197	-	151 065	151 262
Hankintameno 31.12.	3 530	31 564	117 289	2 609	277 189	432 181
Kertyneet poistot 1.1.	-2 195	-20 690	-74 914	-1 723	-	-99 522
Tilikauden poistot	-107	-470	-1 919	-33	-	-2 529
Kertyneet poistot 31.12.	-2 302	-21 160	-76 833	-1 756	-	-102 051
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	1 228	10 404	40 456	853	277 189	330 130
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 335	10 874	42 178	886	126 125	181 398

Taseen liitetiedot

(10) Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
Emoyhtiö						
Hankintameno 1.1.	198	962	3 879	7	87	5 133
Hankintamenojen lisäys fuusioista	26	318	-	-	-	344
Lisäykset	1	5	154	0	68	228
Vähennykset	-17	-117	-80	-	-	-214
Siirrot tilien välillä	-	39	3	-	-155	-113
Hankintameno 31.12.	208	1 207	3 956	7	0	5 378
Kertyneet poistot 1.1.	-	-606	-2 350	-	-	-2 956
Poistokertymän lisäys fuusioista	-	-122	-	-	-	-122
Väh. ja siirtojen kertyneet poistot	-	42	74	-	-	116
Tilikauden poistot	-	-43	-368	-	-	-411
Kertyneet poistot 31.12.	-	-729	-2 644	-	-	-3 373
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	208	478	1 312	7	0	2 005
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	198	356	1 529	7	87	2 177
Tuotannon koneet ja laitteet 31.12.			493			

(11) Sijoitukset

1 000 euroa	Osuudet omistus- yhteisyhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Konserni				
Hankintameno 1.1.	125 952	42 986	306 139	475 078
Lisäykset	5 192	11	25 017	30 220
Vähennykset	-1 683	-70	-21	-1 774
Siirrot tilien välillä	-	-	-326	-326
Hankintameno 31.12.	129 462	42 926	330 811	503 199
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	129 462	42 926	330 811	503 199
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	125 952	42 986	306 139	475 077

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistus- yhteisyhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Emoyhtiö					
Hankintameno 1.1.	1 164 522	253 395	48 839	3 658	1 470 414
Lisäykset	85 592	47 800	-	-	133 392
Vähennykset fuusioista johtuen	-314	-	-	-	-314
Vähennykset	-43 548	-63 100	-	-	-106 648
Hankintameno 31.12.	1 206 252	238 095	48 839	3 658	1 496 844
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	1 206 252	238 095	48 839	3 658	1 496 844
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 164 522	253 395	48 839	3 658	1 470 414
Hankintamenoon sisältyvät arvonkorotukset 31.12.	265 145				

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(12) Vaihto-omaisuus				
Polttoaineet (kivihiili + raakauraani)	131 083	127 161		
Aineet ja tarvikkeet (muut polttoaineet)	140 641	132 235		
	271 724	259 395		
Polttoaineet (kivihiili + raakauraani)				
Jälleenhankintahinta	172 526	178 237		
Kirjanpitoarvo	131 083	127 161		
Erotus	41 443	51 076		
(13) Pitkäaikaiset saamiset				
Lainasaamiset	7 421	8 520	6 692	7 788
Pääomalainasaamiset	-	-	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	2 094	269	-	-
	9 515	8 789	6 693	7 789
Saamiset saman kons. yrityksiltä				
Pääomalainasaamiset			1	1
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä				
Lainasaamiset	2 692	2 789	2 692	2 789
	2 692	2 789	2 692	2 789

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(14) Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	109 087	106 535	62 675	68 103
Lainasaamiset *)	469	397	-	-
Muut saamiset	11 550	18 027	3	4
Siirtosaamiset	112 781	76 131	35 321	38 110
	233 887	201 089	97 999	106 217
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			306	160
Siirtosaamiset			22 955	21 581
			23 261	21 741
Saamiset omistusyhteisyrittäjäryksiltä				
Myyntisaamiset	2 520	715	1 666	1
Lainasaamiset	199	-	-	-
Muut saamiset	-	1 936	-	-
Siirtosaamiset	3 214	3 002	630	1 974
	5 933	5 654	2 296	1 975
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut henkilöstökulut	117	259	76	-
Jaksotetut korkotuotot	8 930	14 773	320	1 079
Rahoituskulumenoaennakot	19 337	10 828	-	-
Jaksotetut tuloverot	26	16	21	6
Jaksotetut välilliset verot	1 743	3 110	-	-
Jaksotetut päästöoikeuksien SWAP-kaupat	8 837	9 376	15 140	14 978
Leasing-ennakkomaksut	60 191	19 650		
Muut	13 600	18 120	19 764	22 047
	112 781	76 131	35 321	38 110
*) Lainasaamisiin sisältyy omistusyhteisyritysten ja muiden yhtiöiden konsernitilisaamia				
Korolliset saamiset				
Pysyvät vastaavat	328 915	305 455	238 095	253 395
Vaihtuvat vastaavat	200 511	298 249	92 587	105 610
	529 426	603 704	330 682	359 005
(15) Rahoitusarvopaperit				
Lyhyen koron sijoitusrahasto-osuudet, sijoitustodistukset ja yritystodistukset				
Jälleenhankintahinta	2 699	231 599	2 699	42 778
Kirjanpitoarvo	2 700	230 350	2 700	42 750
Erotus	-1	1 249	-1	29

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(16) Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	60 327	58 810	60 327	58 810
Siirto osakeanneista	762	1 517	762	1 517
Osakepääoma 31.12.	61 089	60 327	61 089	60 327
Osakeanti 1.1.	0	15 136	0	15 136
Siirto osakepääomaan	-762	-1 517	-762	-1 517
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-24 599	-49 001	-24 599	-49 001
Osakeannit tilikauden aikana	25 360	35 382	25 361	35 382
Osakeanti 31.12.	0	0	0	0
Ylikurssirahasto 1.1.	387 663	387 663	384 194	384 194
Ylikurssirahasto 31.12.	387 663	387 663	384 194	384 194
Käyttörahassto 1.1.	547	547	547	547
Käyttörahassto 31.12.	547	547	547	547
Arvonkorotusrahassto 1.1.	218 644	218 644	218 644	218 644
Arvonkorotusrahassto 31.12.	218 644	218 644	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	77 229	28 228	77 229	28 228
Osakeannit	24 599	49 001	24 599	49 001
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	101 828	77 229	101 828	77 229
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	60 056	87 677	24 885	32 491
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	60 056	87 677	24 885	32 491
Tilikauden tulos	-59 253	-27 620	-48 644	-7 606
Oma pääoma yhteensä	770 574	804 467	742 543	765 826
Poistoero				
Poistoerosta omaan pääomaan kirjattu osuus	62 124	69 913		
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.				
Edellisten tilikausien tulos			24 885	32 491
Tilikauden tulos			-48 644	-7 606
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			101 828	77 229
			78 069	102 114

Taseen liitetiedot

Osakepääoma osakelajeittain	kpl 1 000 euroa	
A-sarja: oikeus saada PVO-Vesivoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa	13 350 077	22 453
B-sarja: oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL1 ja 2 -yksiköillä tuottamaa tai hankkimaa energiaa	7 124 507	11 983
B2-sarja: oikeus saada 60,2 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL3 yksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa yksikön valmistuttua	1 496 008	2 516
C-sarja: oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa	7 107 592	11 954
C2-sarja: oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n Meri-Porin hiilivoimayksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa	359 198	604
E1-sarja: oikeus saada Mussalon Kaukolämpö Oy:n tuottamaa energiaa	229 741	386
G-sarja: oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa energiaa	354 290	596
G2-sarja: oikeus saada 76,0 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa energiaa	238 216	401
G3-sarja: oikeus saada 50,0 % osuudella Järvi-Suomen Voima Oy:n tuottamaa energiaa	115 850	195
G4-sarja: oikeus saada 72,0 % osuudella Rauman Voima Oy:n tuottamaa energiaa	296 486	499
G5-sarja: oikeus saada Laanilan Voima Oy:n tuottamaa energiaa	72 072	121
G6-sarja: oikeus saada Porin Prosessivoima Oy:n tuottamaa energiaa	646 217	1 087
G7-sarja: oikeus saada 90,0 % osuudella Wisapower Oy:n tuottamaa energiaa	661 300	1 112
G9-sarja: oikeus saada 54,0 % osuudella Kaukaan Voima Oy:n tuottamaa energiaa	535 071	900
H-sarja: oikeus saada PVO-Huippuvoima Oy:n tuottamaa energiaa	500 000	841
I-sarja: oikeus saada 82,5 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Oulunsalon, Oulun, Kokkolan ja Kristiinankaupungin tuulivoimalaitosten tuottamaa energiaa	24 977	42
I2-sarja: oikeus saada 83,8 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Riutunkarin tuulivoimalaitosten tuottamaa energiaa	25 008	42
I3-sarja: oikeus saada 71,7 % osuudella PVO-Innopower Oy:n Ajoksen tuulivoimapuiston tuottamaa energiaa	121 711	205
K1-sarja: oikeus saada Kokkolan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa	176 428	297
K2-sarja: oikeus saada Vieskan Voima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa	25 178	42
K3-sarja: oikeus saada Keravan Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa	308 007	518
N-sarja: oikeus saada 80,1 % osuudella Nokian Lämpövoima Oy:n tuottamaa energiaa	1 506 938	2 534
V-sarja: oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa energiaa	1 046 823	1 761
	36 321 695	61 089

Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(17) Pakolliset varaukset				
Muut varaukset	493	539		
(18) Laskennallinen verovelka				
Laskennallinen verovelka				
Tilinpäätössiirroista	61 016	70 244		
(19) Pitkäaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	935 086	88 446		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 436 359	1 731 114	230 000	270 000
Eläkelainat	21 694	21 694	21 694	21 694
Muut pitkäaikaiset velat	918 323	774 901	444 817	403 498
	3 311 463	2 616 156	696 511	695 192
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut pitkäaikaiset velat			444 817	403 498
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	1 751 711	690 351	50 000	50 000
Muut pitkäaikaiset lainat	195 844	198 970	10 847	13 559
	1 947 555	889 321	60 847	63 559

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(20) Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	189 978	128 382	-	-
Muut korolliset velat *)	417 466	455 789	129 388	90 393
Saadut ennakot	10 611	8 317	44	-
Ostovelat	64 941	57 508	75 838	70 052
Muut lyhytaikaiset velat	50 740	57 073	11 861	13 184
Siirtovelat	164 341	185 817	32 987	49 566
	898 077	892 886	250 118	223 195
Saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			66 305	61 962
Siirtovelat			17 053	26 696
			83 358	88 658
Omistusyhteisyriyksille				
Ostovelat	7 689	7 532	7 582	7 532
Muut	78	97	-	-
Siirtovelat	177	2 733	-	2 595
	7 944	10 362	7 582	10 127
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut henkilöstökulut	17 362	14 943	1 502	986
Jaksotetut korkokulut	60 552	59 123	11 645	22 872
Jaksotetut välilliset verot	334	394	-	-
Jaksotetut päästöoikeuksien SWAP-kaupat	7 977	7 174	14 965	14 497
Muut	78 116	104 183	4 875	11 211
	164 341	185 817	32 987	49 566
*) Muihin lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin sisältyy omistus yhteisyriyten ja muiden yhtiöiden konsernitilivelkoja	4 177	29 632	4 177	29 632
Koroton ja korollinen vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Korollinen	3 311 463	2 616 156	696 511	695 192
	3 311 463	2 616 156	696 511	695 192
Lyhytaikainen				
Koroton	290 633	308 714	120 730	132 802
Korollinen	607 444	584 171	129 388	90 393
	898 077	892 886	250 118	223 194

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(21) Vakuudet ja vastuusitoumukset				
Pantatut talletukset				
Omien sitoumusten puolesta	2 240	4 104	33	196
Takaukset				
Lainatakaukset				
Omistusyhteisyritysten puolesta	60 528	61 913	60 499	61 883
Muut takaukset				
Omien sitoumusten puolesta	27 866	27 869	21 694	21 694
Konserniyhtiöiden puolesta		-	4 500	4 500
	88 394	89 782	86 693	88 077
Leasing-vastuut				
Maksut seuraavalla tilikaudella	20 359	23 084	21	21
Maksut myöhemmiltä tilikausilta	341 469	280 435	35	55
	361 828	303 519	56	76
Voimalaitosten rakennusaikaiset leasing-vastuut	108 229	148 645	-	-
	470 057	452 164	56	76
Vuokravastuut	16 845	19 374	10 653	12 739
Muut vastuut				
Ydinjätehuoltovastuu	1 161 211	1 137 600		

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Ydinjätehuoltovastuut				
Ydinjätehuollon vastuumäärä ydinenergialain mukaan	1 160 700	1 137 600		
Vuoden 2009 (2008) rahastotavoite Valtion ydinjätehuoltorahastossa	1 069 800	1 001 200		
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 31.12.	1 026 313	968 551		
Vastuumäärän ja rahasto-osuuden erotus 31.12.	134 387	169 049		
Ydinjätehuollon ennalta arvaamattomien menojen vakuudet	253 570	264 700	144 050	150 342
Valtion ydinjätehuoltolainarahastolle pantatut ydinjätehuoltolainasaamiset	324 083	300 277		

Suomen ydinenergialain mukaan Pohjolan Voima Oy:n 58,12 % omistamalla tytäryhtiöllä, Teollisuuden Voima Oyj:llä, on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus (= ydinjätehuoltovastuu).

Lain mukainen rahastotavoite Valtion ydinjätehuoltorahastossa ja osuus rahastosta ovat erisuuret vuoden 2009 lopussa johtuen vuosittaisesta vastuumäärän ja rahastotavoitteen tarkistamisesta. Ero johtuu ajoituksesta, sillä vuotuinen lainmukainen rahastotavoite maksetaan seuraavan tilikauden ensimmäisen neljänneksen aikana. Ydinenergialain mukaisen ydinjätehuollon vastuumäärän ja vuoden 2010 rahastotavoitteen välinen ero johtuu valtioneuvoston ydinenergialain 46 §:n nojalla hyväksymän rahastotavoitteen tilapäisestä alentamisesta vuosille 2008–2012. Valtiolle annetut takaukset ydinjätehuoltovastuun kattamattomasta osuudesta on 253,6 miljoonaa euroa 31.12.2009 (264,7 milj. euroa 31.12.2008). Takaukset kattavat myös vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti.

Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75 % Valtion ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudesta. Teollisuuden Voima Oyj on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen omistajilleen ja pantannut omistajilta olevat saatavansa rahastolle lainansa vakuudeksi.

Pohjolan Voima Oy on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3-ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432,0 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004–2013 ja 108,0 miljoonan euron osakaslainalla, ja enintään 180,7 miljoonan lisäosakaslainalla. 31.12.2009 mennessä Pohjolan Voima Oy on suorittanut sitoumuksistaan 453,0 miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

AREVA-Siemens-konsortio (Laitostoimittaja) toimitti joulukuussa 2008 kansainväliselle kauppakamarille (ICC) välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus on noin 1 miljardia euroa. Noin puolet tästä liittyy lisäkustannuksiin, joiden Laitostoimittaja väittää aiheutuneen viivästyksestä. Muilta osin korvausvaatimus koskee OL3-laitossopimuksen mukaisia maksueriä, jotka Teollisuuden Voiman näkemyksen mukaan eivät vielä olleet eräänntyneet maksettavaksi. Teollisuuden Voima on todennut Laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi ja toimittanut huhtikuussa 2009 ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa. Teollisuuden Voiman vaade on määrältään noin 1,4 miljardia euroa.

Teollisuuden Voima on lisäksi osapuolena toisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen. Välimiesmenettelyt voivat jatkua usean vuoden ajan. Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Kymin Voima Oy:n ja UPM-Kymmene Oyj:n Kymin tehtaan yhteiskäytössä on Lamminmäen kaatopaikka. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on sallinut kaatopaikan käytön vuoteen 2019 saakka. Kustannusarvio sulkemisvaiheen kokonaiskustannuksista on 2,0 miljoonaa euroa, josta Kymin Voima Oy:n osuus on noin 1,4 miljoonaa euroa. Kustannusten toteutuminen koko laajuudessaan on epävarmaa, koska tuhkan hyötykäyttö on myös mahdollista ja toisaalta syntyvän tuhkan ja jätteen määrä on riippuvainen voimalaitoksen tulevasta käyttömäärästä.

Valtion ja PVO-Vesivoima Oy:n kesken tehty sopimus valtion vesivoiman käyttämisestä Iijoen neljässä voimalaitoksessa päättyi vuoden 2005 lopussa. PVO-Vesivoima Oy jätti vuoden 2006 alussa Pohjois-Suomen ympäristölupaviranomaiselle hakemuksen, jossa se pyysi lupavirastoa myöntämään pysyvän käyttöoikeuden valtion vesivoimaan. Ympäristölupavirasto antoi asiasta päätöksen 5.5.2008. PVO-Vesivoima Oy:lle myönnettiin pysyvä käyttöoikeus valtion vesivoimaan ja kertakaikkiseksi korvaukseksi määrättiin 2,25 miljoonaa euroa. Valtio on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätös pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole lainvoimainen eikä korvauksen maksusta ole kirjattu varausta. Valituksilla ei ole vaikutusta Iijoen voimalaitosten toimintaan.

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
(22) Johdannaissopimukset				
Valuutta- ja korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen johdannaissopimusten pääoma-arvot ja käyvät arvot.				
Korkojohdannaiset				
Optiosopimukset				
Ostetut (nimellisarvo)	810 000	1 290 000		
Käypä arvo	114	1 914		
Asetetut (nimellisarvo)	810 000	1 290 000		
Käypä arvo	-7 519	-4 841		
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	1 487 196	1 773 446	267 500	245 000
Käypä arvo	-64 479	-45 161	-1 916	-2 478
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset (nimellisarvo)				
	179 957	225 239	49 396	78 283
Käypä arvo	-3 295	78	364	-500

Rahoitusriskit

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa, josta päättää hallitus. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen riittävän pitkällä maturiteeteilla ja tasapainoisella eräänymisaikataululla. Pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleenrahoitus sovitaan siten, että lähimmän 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 prosenttia luottokannasta. Laina-valuuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Valuuttamääräisiin raaka-ainehankintoihin sisältyvää valuuttariskiä hallitaan valuuttajohdannaisin.

Korkoriskiä seurataan duraatiolla, joka kuvaa lainasalkun herkkyyttä korkotason muutoksille. Lainasalkun duraatiota hallitaan rahoituspolitiikan asettamissa rajoissa tarvittaessa johdannaissopimuksilla. Konsernissa pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottolimiittijärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia likviditeettiriskin pienentämiseksi. Vapaa likviditeetti sijoitetaan rahoituspolitiikassa nimettyjen yhtiöiden liikkeelle laskemiin instrumentteihin, jotka voidaan tarvittaessa realisoida nopeasti.

Osake-erittely

	Tuotantomuoto	Kotipaikka	Konsernin omistus- osuus %	Emoyhtiön omistus- osuus %		
Konserniyrietykset						
Järvi-Suomen Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	50,000	50,000		
Kaukaan Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	54,000	54,000		
Keravan Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Kokkolan Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Kymin Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	76,000	76,000		
Laanilan Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Mussalon Kaukolämpö Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Mussalon Kiinteistöt Oy		Helsinki	100,000	100,000		
Nokian Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	80,100	80,100		
Olkiluodon Vesi Oy		Helsinki	58,280			
Perusvoima Oy		Helsinki	58,280			
Porin Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Posiva Oy		Helsinki	34,968			
PVO-Huippuvoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Innopower Oy	Tuulivoima	Helsinki	74,657	74,657		
PVO-Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Pool Oy		Helsinki	100,000	100,000		
PVO-Vesivoima Oy	Vesivoima	Helsinki	100,000	100,000		
Raahan Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Rauman Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	71,949	71,949		
Rouhialan Voimansiirto Oy		Helsinki	100,000	100,000		
Teollisuuden Voima Oyj	Ydinvoima	Helsinki	58,280	58,280		
TVO Nuclear Services Oy		Eurajoki	58,280			
Vieskan Voima Oy	Lämpövoima	Helsinki	100,000	100,000		
Wisapower Oy	Lämpövoima	Helsinki	89,976	89,976		
		Kotipaikka	Konsernin omistus- osuus %	Emoyhtiön omistus- osuus %	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Osakkuus- ja omistusyhteisyydet						
Oy Alholmens Kraft Ab		Pietarsaari	49,900	49,900		
Fingrid Oyj		Helsinki	25,083	25,083		
Tahkoluodon Polttoöljy Oy		Pori	32,000		36	16
Tornionlaakson Voima Oy		Ylitornio	50,000			
Vaskiluodon Voima Oy		Vaasa	50,000	50,000		
Voimalohi Oy		Kemi	50,000		338	-1
Muut omistukset						
1) Powest-konserni		Helsinki		80,519	29 706	1 476

1) Powest-alakonsernia ei yhdistellä Pohjolan Voima -konserniin (ks. tilinpäätösperusteet, osinko-oikeus).

Ehdotus vuosituloksen kirjaamiseksi

Emoyhtiö Pohjolan Voiman tuloslaskelma osoittaa tappiota 48 644 391,01 euroa.
Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos siirretään Edellisten tilikausien tulos -tilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 18. päivänä helmikuuta 2010

Tapio Korpeinen
puheenjohtaja

Juha Vanhainen
varapuheenjohtaja

Tapani Kurkela

Kari Rämö

Jyrki Mäki-Kala

Tapani Sointu

Hannu Anttila

Rami Vuola

Timo Rajala
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 2010

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Pohjolan Voima Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2009. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä, 2. maaliskuuta 2010

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT